

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของการวิจัย

ปัจจุบันประชาชนทุกภาคส่วนมีความตื่นตัวและให้ความสำคัญต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือ AEC มากยิ่งขึ้น โดยได้หันมาให้ความสำคัญและคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นภายหลังการเปิดตลาดเป็นสำคัญ ทั้งในด้านการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ และเมื่อหากพิจารณาถึงอุตสาหกรรมไทยที่มีความสำคัญและควรผลักดันให้มุ่งสู่การค้าระหว่างประเทศมากยิ่งขึ้น อุตสาหกรรมนั้นก็คืออุตสาหกรรมเกษตร เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ของประเทศไทยประกอบอาชีพเกษตรกรรม จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ภาครัฐต้องชี้ให้เห็นถึงผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบรวมทั้งหาแนวทางในการพัฒนาและผลักดันให้กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปิดตลาดในครั้งนี้เป็นสำคัญ (วีระศักดิ์ สมยานะ, 2558)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มอบให้คณะอนุกรรมการเตรียมความพร้อมภาคการเกษตรสู่ประชาคมอาเซียนและกองเกษตรอาเซียน ร่วมกันจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง โอกาสสินค้าเกษตรไทยสู่ประชาคมอาเซียน เมื่อวันที่ 16-18 กันยายน 2556 ในการนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้สรุปประเด็นสำคัญจากการพัฒนา รวมถึงยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการสินค้าเกษตร และจัดทำรายงานการศึกษา เรื่อง โอกาสสินค้าเกษตรไทยสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งเป็นการสรุปประเด็นสำคัญจากการสัมมนาฯ ร่วมกับแนวทางการบูรณาการร่วมกันจากคณะทำงานการบูรณาการร่วมกันระหว่างกระทรวงพาณิชย์และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และผลการวิเคราะห์ศักยภาพการแข่งขันสินค้าเกษตรที่สำคัญ (TCM) สรุปผลการวิเคราะห์ในด้านโอกาสสินค้าเกษตรไทยสู่ประชาคมอาเซียน (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2556)

ศักยภาพการแข่งขันของสินค้าเกษตรไทยในประชาคมอาเซียน ยังมีแนวโน้มที่ดีเนื่องจากสินค้าเกษตรไทยเป็นที่ยอมรับในด้านคุณภาพและมาตรฐาน โดยเฉพาะผลไม้ ในขณะที่มีบางสินค้าพัฒนาไปสู่การแข่งขันในระดับโลกแล้ว คือ ไข่เนื้อและผลิตภัณฑ์ สำหรับปัญหาอุปสรรคที่สำคัญ ได้แก่ ปัจจัยการผลิตยังคงมีราคาสูง โดยเฉพาะพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ ปุ๋ยเคมีและยากำจัดศัตรูพืช นอกจากนี้ ยังประสบปัญหาผลผลิตต่อไร่ต่ำ ค่าจ้างแรงงานที่สูง เกษตรกรและผู้ผลิตส่วนใหญ่ต้องการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น ด้วยการลดต้นทุนการผลิต การใช้ปัจจัยการผลิตอย่างเหมาะสม เช่น การใช้ปุ๋ยให้เหมาะสมกับสภาพดิน และการใช้เครื่องจักรกลการเกษตร

ทดแทนแรงงาน นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการนางงานวิจัยและพัฒนาของภาครัฐไปใช้ประโยชน์รวมทั้งต้องการให้ภาครัฐช่วยเหลือเรื่องการลดภาษีนำเข้าปัจจัยการผลิต โดยมีเป้าหมายการพัฒนา ได้แก่

- 1) รักษาระดับความสามารถในการแข่งขันของสินค้าที่อยู่ในตำแหน่งผู้นำตลาดไว้ได้แก่ อ้อยโรงงาน มันคุด ลำไย สุกกร โคนมและโคนเนื้อ
- 2) พัฒนาศักยภาพโดยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าที่ไม่ได้อยู่ในตำแหน่งผู้นำตลาด ให้อยู่ในตำแหน่งที่ดีขึ้น ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ปาล์ม น้ำมัน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ กาแฟ กุ้ง ปลานิล ไก่เนื้อ ไก่ไข่ มะม่วงและทุเรียน
- 3) รักษาฐานตลาดและขยายตลาดใหม่ โดยเฉพาะสินค้าปศุสัตว์

สำหรับแนวทางการพัฒนาในแต่ละกลุ่มสินค้า ควรสนับสนุนการลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตและพัฒนาคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐานและตรงตามความต้องการของตลาด ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศของอุตสาหกรรมเกษตรไทยภายหลังการเปิดตลาด นั่นคือ “มาตรฐานสินค้าเกษตร” โดยภาครัฐกิจการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยอาจใช้กลยุทธ์เรื่องของคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตรเป็นจุดขายสำคัญเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้มากขึ้น อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมามีประเทศไทยประสบปัญหาการกีดกันทางการค้าของประเทศคู่ค้าโดยอ้างมาตรฐานและคุณภาพสินค้าไม่เป็นไปตามที่กำหนด ส่งผลให้สินค้าเกษตรจำนวนมากไม่ยอมถูกปฏิเสธการนำเข้าจากผู้ซื้อ ซึ่งปัญหาดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศของไทยทั้งในเชิงมูลค่าและปริมาณ ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากความรู้เท่าไม่ถึงการณ์หรือความไม่ใส่ใจหรือขาดมาตรการและกระบวนการตรวจสอบที่รัดกุมของผู้ประกอบการหรือผู้ส่งออกไทย (ฐิติผาสุก จรัสเจษฎา, 2555)

ทั้งนี้ประเทศไทยในกลุ่มอาเซียนได้จัดทำข้อตกลง Implementation of ASEAN GAP Programs (ก่อวดี ผลเกลี้ยง, 2558) ดังนี้

ตารางที่ 1.1 การจัดทำข้อตกลง Implementation of ASEAN GAP Programs

ปี	กิจกรรม
2555-2558	ประเทศสมาชิกต้องปรับประสาน/จัดทำมาตรฐาน GAP ที่สอดคล้อง/เทียบเคียง SEAN GAP หมายความว่าความปลอดภัยอาหารในปี 2555 และทุกหมวดภายในปี 2558
2556-2559	พัฒนากลไกการรับรอง ASEAN GAP โดยจัดให้มี ASEAN-GAP Certification System และ ASEAN-GAP Accreditation committee and system
2557-2558	สร้างกลไกการยอมรับร่วมสำหรับระบบการรับรอง ASEAN-GAP Certification System เช่น Letter of Intent/ Lol, Equivalecy หรือ Mutual Recognition Agreement/MRA
2555-2559	ส่งเสริมประเทศสมาชิกนำ ASEAN GAP ไปประยุกต์ใช้ให้แพร่หลาย โดยเฉพาะภาคเอกชน/ชุมชน/เกษตรกรและใช้ ASEAN GAP เป็นเครื่องมือสนับสนุนการค้า ทั้งภายในและภายนอกอาเซียน รวมถึงจัดให้มี ASEAN GAP Website

ทั้งนี้ ได้มีการดำเนินงานด้านมาตรฐานและการรับรอง โดยคณะกรรมการที่ปรึกษา ด้านมาตรฐานและคุณภาพของอาเซียน (ASEAN Consultative Committee for Standards and Quality-ACCSQ) (คณะกรรมการที่ปรึกษามาตรฐานและคุณภาพของอาเซียน, 2557) ได้แก่

1) การปรับมาตรฐาน/กฎระเบียบทางเทคนิค (Harmonization of Standars/technical regulations) เป็นการปรับมาตรฐานและกฎระเบียบที่ใช้แตกต่างกันอยู่ในแต่ละประเทศให้ สอดคล้องกับมาตรฐานสากลก็อาจกำหนดขึ้นใหม่หรือนำมาตรฐานของประเทศสมาชิกที่มีใช้อยู่ มาปรับให้สอดคล้องเป็นที่ยอมรับซึ่งกันและกัน

2) การจัดทำความตกลงยอมรับร่วม (Mutual Recognition Arrangement-MRA) เป็นการ กำหนดขอบข่ายและเงื่อนไขในการยอมรับผลการตรวจสอบรับรองที่ดำเนินการโดยหน่วย ตรวจสอบรับรองของประเทศสมาชิกผู้ส่งออกเพื่อนำมาใช้ประกอบการตรวจสอบรับรองสินค้า โดยไม่ต้องตรวจสอบรับรองซ้ำในประเทศผู้นำเข้า

หากมองถึงนโยบายการวิจัยที่ต้องลงสู่ชุมชนท้องถิ่นภายใต้กรอบประชาคมอาเซียนด้านการพัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรนั้น จังหวัดเชียงใหม่ถือว่าเป็นจังหวัดหนึ่งที่มี ศักยภาพด้านการเกษตรในลำดับต้น ๆ ของประเทศไทย ผลของการเปิดอาเซียนก่อให้เกิด ปრაกฏการณ์ย้ายถิ่นฐานแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานภาคเกษตรในเชียงใหม่อย่างต่อเนื่อง ส่วนใหญ่เป็นแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านของไทย ต่อไปเชียงใหม่ยังจะเป็นศูนย์กลางทาง

เศรษฐกิจเมื่อมีการเชื่อมโยง North-South Corridor จากทางตอนใต้ของจีน รวมถึง East-West Corridor จากสหภาพเมียนมาร์ ซึ่งเชื่อมต่อกันทางถนน และรถไฟความเร็วสูง นอกจากนี้ เชียงใหม่ยังเป็นศูนย์กลางทางการบิน ในอนุภูมิภาคด้วย การขยายตัวของจังหวัดเชียงใหม่เองที่มีการสร้างเครือข่ายสาธารณูปโภค เช่น ถนนวงแหวน และศูนย์กลางการประชุมนานาชาติ เชียงใหม่จึงมีความพร้อมในการพัฒนาเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ได้สูง การกระจายตัวของเศรษฐกิจภาคเกษตรจะเกิดประสิทธิภาพในทุก ๆ ด้าน

ด้วยเหตุนี้ คณะนักวิจัยจึงได้จัดทำโครงการวิจัยเพื่อทบทวนและวิเคราะห์สถานการณ์และทิศทางการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ต่อภาคเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ต่อการปรับตัวในอาเซียน โดยจัดทำเป็นโครงการก่อนการวิจัยจริง (Pre-research) เป็นการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อทบทวนแผนกลยุทธ์ท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่ด้านเศรษฐกิจเกษตร วิเคราะห์สถานการณ์การแข่งขันในอาเซียนต่อภาคเกษตร ปัญหา และอุปสรรค เพื่อให้ได้โจทย์วิจัย ซึ่งการทำ Pre-research ครั้งนี้ได้จัดขึ้นในวันที่ 9 กันยายน พ.ศ. 2558 ณ โรงแรมดิเอ็มเพรส เชียงใหม่ ภายในงานมีหน่วยงานเข้าร่วมมากกว่า 40 หน่วยงาน ทั้งภาครัฐ เอกชน รัฐวิสาหกิจ และชุมชนเกษตร รวมถึงท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่ อีกทั้งการวิจัยครั้งนี้ได้รับความอนุเคราะห์จากที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญเรื่องของแนวคิดการพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช และ รศ.ดร.เสรี พงศ์พิศ (อธิการบดี สถาบันการเรียนรู้เพื่อปวงชน) โดยความกรุณาจาก ศ.ดร.อภิชัย พันธุเสน ที่ปรึกษาชุดโครงการวิจัยนี้ ร่วมกับ ศ.ดร.อารี วิบูลย์พงศ์ (คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่) และ ศ.ดร.ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์ (คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่) และผู้แทนจากหน่วยงานภาคเกษตรและเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงใหม่ที่สำคัญคือ กรมส่งเสริมการเกษตร เกษตรอำเภอ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร รวมถึงกรมพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงใหม่ ทำให้การประชุมเชิงปฏิบัติการสามารถสรุปปัญหาที่เกิดขึ้นกับภาคเกษตรของท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ที่สำคัญคือปัญหาด้านการตรวจสอบและพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตรให้มีศักยภาพการแข่งขันในอาเซียน โดยเฉพาะระบบการตรวจสอบที่ต้องโปร่งใสและชัดเจน ได้มาตรฐานในระบบอาเซียนหรือระดับโลก เพราะจะทำให้สินค้าเกษตรของจังหวัดเชียงใหม่เป็นที่ยอมรับและเข้าตลาดอาเซียนได้อย่างเต็มภาคภูมิ

ด้วยเหตุนี้ คณะวิจัยจึงได้จัดทำโครงการวิจัย เรื่อง “การวิจัยเพื่อการตรวจสอบและพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตรให้มีศักยภาพการแข่งขันในอาเซียน (Research to investigate and develop the standardization of agricultural products to compete in ASEAN)” ภายใต้ชุดโครงการ “การสร้างและพัฒนาศักยภาพภาคการเกษตรของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่อย่างสร้างสรรค์ เพื่อการแข่งขันในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน บนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Research and

developing the potentiality of Chiang Mai agricultural community creatively for ASEAN Economic community competition base on sufficiency economy philosophy (R&D AGGIE for AEC)” โดยมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาศักยภาพของชุมชนเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ วิจัยและพัฒนาศักยภาพภาคการเกษตรของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ อย่างสร้างสรรค์ เพื่อการแข่งขันในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน บนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการตรวจสอบและพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตรให้มีศักยภาพการแข่งขันในอาเซียน เพื่อเสนอยุทธศาสตร์ในการพัฒนาศักยภาพภาคการเกษตรชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ให้ผลที่ได้นำไปใช้เชิงนโยบายระดับภาคต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาศักยภาพของชุมชนเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่

1.2.2 เพื่อวิจัยและพัฒนาศักยภาพภาคการเกษตรของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ อย่างสร้างสรรค์ เพื่อการแข่งขันในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน บนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการตรวจสอบและพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตรให้มีศักยภาพการแข่งขันในอาเซียน

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

โครงการวิจัยมีขอบเขตการวิจัยเป็นระยะเวลาทั้งสิ้น 3 ปี โดยเป็นการศึกษาศักยภาพของชุมชนเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อวิจัยและพัฒนาศักยภาพภาคการเกษตรของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ อย่างสร้างสรรค์ เพื่อการแข่งขันในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน บนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการตรวจสอบและพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตรให้มีศักยภาพการแข่งขันในอาเซียนเพื่อเสนอยุทธศาสตร์ในการพัฒนาศักยภาพภาคการเกษตรชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน ในการขยายผลค้นแบบการพัฒนาภาคเศรษฐกิจการเกษตรในระดับภูมิภาคต่อไป

โดยงานวิจัยในครั้งนี้จะเป็นการศึกษายปัญหาและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น รวมถึง การศึกษาศักยภาพของชุมชนเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อวิจัยและพัฒนาศักยภาพภาคการเกษตรของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ อย่างสร้างสรรค์ เพื่อการแข่งขันในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน บนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการตรวจสอบและพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตรให้มีศักยภาพการแข่งขันในอาเซียนเพื่อเสนอยุทธศาสตร์ในการพัฒนาศักยภาพภาคการเกษตรชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ อันจะนำไปสู่การวิเคราะห์หาแนวทางในประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ในเขตพื้นที่ 25 อำเภอ ของจังหวัด

เชียงใหม่ ทั้งสิ้น 200 ชุมชน โครงการวิจัยครั้งนี้ อาศัยวิธีการแบบมีส่วนร่วม (PAR) เพื่อสะท้อนปัญหาและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับ การวิจัยเพื่อการตรวจสอบและพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตรให้มีศักยภาพการแข่งขันในอาเซียนให้สามารถแข่งขันได้ในอาเซียน (AC) จนได้ต้นแบบการพัฒนาศักยภาพภาคการเกษตรของชุมชน การวิจัยเพื่อการตรวจสอบและพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตรให้มีศักยภาพการแข่งขันในอาเซียนจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 20 ชุมชน เพื่อขยายผลไปสู่โครงการปีที่ 2 (พ.ศ. 2561) ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ให้ได้ต้นแบบการพัฒนาศักยภาพภาคการเกษตรของชุมชนจังหวัดเชียงใหม่ การวิจัยเพื่อการตรวจสอบและพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตรให้มีศักยภาพการแข่งขันในอาเซียนจำนวน 30 ชุมชน และเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของการพัฒนาและประสิทธิภาพสูงสุดจึงต่อยอดไปสู่โครงการปีที่ 3 (พ.ศ. 2562) ใช้ระยะเวลา 12 เดือน โดยการขยายผลอีกจำนวน 50 ชุมชน เพื่อศึกษาศักยภาพของชุมชนเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ และทำการวิจัยและพัฒนาศักยภาพภาคการเกษตรของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ อย่างสร้างสรรค์ เพื่อการแข่งขันในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน บนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากนั้นจึงสามารถเสนอแนวทางในการพัฒนาศักยภาพภาคการเกษตรของชุมชน ในภาพรวมของจังหวัดเชียงใหม่ พร้อมกับประเมินมูลค่าเพิ่มของโครงการในการเพิ่มขีดความสามารถให้กับชุมชนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ ผู้การแข่งขันใน AEC อันจะนำไปสู่การขยายผลสู่นโยบายระดับจังหวัดเพื่อกำหนดเป็นแผนยุทธศาสตร์และกลยุทธ์การพัฒนาศักยภาพภาคการเกษตรของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ เป้าหมาย 100 ชุมชน ต่อไป

1.4 วิธีดำเนินการวิจัย

โครงการวิจัยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1.4.1 ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง/ผู้เข้าร่วมการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีความต้องการเข้าร่วมโครงการ ใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified sampling) จากอำเภอต่าง ๆ ที่สนใจจะเข้าร่วมโครงการทั้งหมด 25 อำเภอ

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีสุ่มแบบเจาะจงตามวัตถุประสงค์ (purposive sampling) มีผู้เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 20 ชุมชน คัดเลือกให้เหลือ 9 ชุมชน ที่มีศักยภาพด้านการตรวจสอบและพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตร เมื่อเปรียบเทียบกับประชคมอาเซียน

1.4.2 ข้อมูลและเครื่องมือในการวิจัย

1) ข้อมูลปฐมภูมิ ได้จากการสำรวจ สอบถามและสัมภาษณ์ในพื้นที่ 25 อำเภอ 9 ชุมชน ทั่วจังหวัดเชียงใหม่

2) ข้อมูลทฤษฎีภูมิ ได้แก่ เอกสาร งานวิจัยเกี่ยวกับการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าเกษตร ให้มีศักยภาพการแข่งขันในอาเซียนอย่างสร้างสรรค์ บนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเสนอยุทธศาสตร์ในการพัฒนาศักยภาพภาคการเกษตรชุมชนจังหวัดเชียงใหม่

3) ชนิดเครื่องมือการประเมิน แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และแบบประเมิน ดังนี้

3.1) แบบฟอร์มแสดงความประสงค์เข้าร่วมโครงการ (ภาคผนวก ข)

3.2) แบบฟอร์มเพื่อประเมินคัดกรองผู้เข้าร่วมโครงการ (ภาคผนวก ค)

3.3) แบบฟอร์มวิเคราะห์และประเมินผลในส่วนของผลผลิตใช้แบบสำรวจ Diamond Model ของ Michael E. Porter (ภาคผนวก ง)

3.4) แบบฟอร์มการประเมิน Focus Group 3 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคชุมชน

1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทราบศักยภาพของชุมชนเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่

1.5.2 ทราบแนวทางการพัฒนาศักยภาพภาคการเกษตรของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่อย่างสร้างสรรค์ เพื่อการแข่งขันในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน บนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทราบแนวทางการตรวจสอบและพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตรให้มีศักยภาพการแข่งขันในอาเซียน

1.5.3 เสนอยุทธศาสตร์ในการพัฒนาศักยภาพของการเกษตรชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.6 นิยามศัพท์

ชุมชน (community) หมายถึง บุคคลที่อาศัยอยู่ในบริเวณที่ใดที่หนึ่งที่มีความสัมพันธ์กันในฐานะเป็นเครือญาติหรือเพื่อนบ้าน โดยมีการใช้ชีวิตร่วมกันมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ชุมชนเกษตร (Agricultural Community) หมายถึง ชุมชนที่คนในชุมชนส่วนใหญ่มีอาชีพหลักในการเลี้ยงชีพเป็นเกษตรกร

ประชาคมอาเซียน (ASEAN community) หมายถึง การร่วมกันทางเศรษฐกิจของประเทศในเขตอาเซียน เพื่อผลประโยชน์ในอำนาจการต่อรองทางเศรษฐกิจ การส่งออก และการนำเข้าของสินค้า ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ดำเนินการควบคู่ไปกับ ประชาคมการเมืองและความมั่นคง

อาเซียน (ASEAN political-security community: APSC) และประชาคมสังคม-วัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN socio-cultural community: ASCC) ซึ่งเป็นสามส่วนหลักของประชาคมอาเซียน

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Competition) หมายถึง การร่วมกันทางเศรษฐกิจของประเทศในเขตอาเซียน เพื่อผลประโยชน์ในอำนาจการต่อรองทางเศรษฐกิจ การส่งออก และการนำเข้าของสินค้า

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) หมายถึง ปรัชญาที่ชี้ถึงแนวทางการดำรงชีวิต และปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับตั้งแต่ครอบครัว ชุมชน จนถึงระดับรัฐทั้งในการดำรงชีวิตประจำวัน การพัฒนาและบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

การพัฒนา (development) หมายถึง ความเจริญก้าวหน้าโดยทั่ว ๆ ไป เช่น การพัฒนาชุมชน พัฒนาประเทศ คือการทำสิ่งเหล่านั้นให้ดีขึ้น เจริญขึ้นสนองความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ให้ได้ดียิ่งขึ้น หรืออาจกล่าวได้ว่า “การพัฒนา” เป็นกระบวนการของการเคลื่อนไหวจากสภาพที่ไม่น่าพอใจไปสู่สภาพที่น่าพอใจ การพัฒนาเป็นกระบวนการที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ไม่หยุดนิ่งการพัฒนามีความสัมพันธ์โดยตรงกับความเปลี่ยนแปลง กล่าวคือ การพัฒนา หมายถึง กระบวนการของการเปลี่ยนแปลงที่มีการวางแผนไว้แล้ว คือการทำให้ลักษณะเดิมเปลี่ยนไป โดยมุ่งหมายว่าลักษณะใหม่ที่เข้ามาแทนที่นั้นจะดีกว่าลักษณะเก่า แต่โดยธรรมชาติแล้วการเปลี่ยนแปลงย่อมเกิดปัญหาในตัวเอง เพียงแต่ว่าจะมีปัญหามากหรือปัญหาน้อย

มาตรฐาน (Standard) หมายถึง สิ่งทีถือเอาเป็นเกณฑ์ที่รับรองกันทั่วไป และเป็นเกณฑ์สำหรับเทียบกำหนดทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ เช่น มาตรฐานอุตสาหกรรม โดยคำนิยามของ ISO “มาตรฐาน” คือ ผลที่ได้จากการปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งทางมาตรฐานที่ได้รับความเห็นชอบจากองค์กร ซึ่งเป็นที่เชื่อถือกัน มาตรฐานอาจอยู่ในลักษณะของเอกสารที่ระบุรายการข้อกำหนดต่าง ๆ หน่วยมูลฐานหรือค่าคงที่ทางกายภาพ และสิ่งสำหรับเปรียบเทียบทางกายภาพ